

Sveiki,

Jūsų žiniai – Lietuvos ambasados Japonijoje parengta aktualijų verslui suvestinė iš Japonijos (JP).

Jeigu ši informacija Jums nėra aktuali, prašome informuoti, kad nebesiūstume. Jeigu manote, kad ji gali būti naudinga kitiems adresatams, skatiname ją pasidalinti arba informuoti apie naujus adresatus, kuriuos reikėtų įtraukti į gavėjų sąrašą.

Temos:

1. [Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija](#);
2. [Investicijoms į Lietuvą pritraukti aktuali informacija](#);
3. [Žemės ūkio ir maisto sektoriui aktuali informacija](#);
4. [Turizmo sektoriui aktuali informacija](#);
5. [Bendradarbiavimui MTEPI srityse aktuali informacija: mokslas \(R&D\), inovacijos, gyvybės mokslai, medicina](#);
6. [Startuoliai, rizikos kapitalas, fintech, informacinės ir ryšių technologijos, inžinerija, robotika, nanotechnologijos, fotonika](#);
7. [Energetika, transportas, kibernetinis saugumas, aplinka ir klimato kaita, žaliosios technologijos, statybos](#);
8. [Bendra ekonominė informacija](#).

Data	Pateikiamos informacijos apibendrinimas	Informacijos šaltinis
1. Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija		
Nuo gegužės 8 d. atvykstant į Japoniją nebereikalaujama pateikti skiepų ar neigiamų testų sertifikatų, nėra taikomi jokie judėjimo apribojimai.		
Naujienos, verslo misijos, parodos, renginiai, analizės		
2024-01-24/26	AUTOMOTIVE WORLD / NEPCON / WEARABLE EXPO / Factory Innovation Week / SMART LOGISTICS EXPO	https://www.automotiveworld.jp/tokyo/en-gb/about.html
2024-02-27/03-01	GREEN MISSION FOR EU CLUSTERS AND SMEs	Green Cluster/SME Mission EU-Japan
2024-03-12/15	DIGITAL MISSION FOR EU CLUSTERS AND SMEs: SMART MANUFACTURING SUMMIT	https://www.eu-japan.eu/events/digital-cluster-sme-mission English TOP - SMS by GI 2024 (sms-gi.com)
2024.08-2025.03	VULCANUS IN EUROPE - HOST A JAPANESE TRAINEE IN R&D	Vulcanus in Europe - host a Japanese trainee in R&D EU-Japan
	ES-JP pramoninio bendradarbiavimo centro webinarų kalendorius	EU-Japan Centre events
	ES-JP pramoninio bendradarbiavimo centro ankstesnių webinarų įrašai	EU-Japan Centre past events
	Ieškantiems partnerių JP rinkoje – platforma J-Bridge , kurioje įmonės gali užsiregistruoti ir ieškoti potencialių partnerių ir klientų	J-Bridge business platform

	Japonijoje. Prioritetiniai sektoriai yra susiję su skaitmenine transformacija: Carbon Neutral, Mobility, Retail, Health Care, Agri & Fisheries, Smart Cities.	
	Kasmėnesinis ES-JP pramoninio bendradarbiavimo centro naujienlaiškis	EU-JAPAN NEWS
	Japonijos pramonės ir verslo politikos naujienos	Japanese Industry and Policy News
2023-2024	Įvairių sektorių parodų JP tvarkaraštis – galima dalyvauti ir per vietos partnerius: Trade shows in Japan 2023-2024 Online Trade Fair Database (J-messe) - Japanese & Overseas Trade Fair Search	
Pagalba eksportuojantiems, duomenų bazės		
	Europos Komisijos internetinė duomenų bazė Access2Markets, itin naudinga eksportuojantiems į trečiąsias šalis . Pateikiama detali informacija apie muitus, reikalavimus, prekybos barjerus ir prekybos statistiką. Vartotojams su IP adresais ES teritorijoje pasiekiami ir nekuriant vartotojo anketos.	Access2Markets
	How to Import to Japan using the EU-Japan Economic Partnership Agreement (EPA) This guide supports the requirement by the EU-Japan Economic Partnership Agreement (EPA) to provide Small and Medium-sized Enterprises (SMEs) with the necessary information to access and conduct trade overseas.	How to Import using the EU-Japan Economic Partnership Agreement (EPA)
	EU-Japan Centre for Industrial Cooperation siūlo įvairias informacijos ir paramos platformas verslui : <ul style="list-style-type: none"> • Logistical Support ("Step In Japan") • Enterprise Europe Network • Information on Japan for EU Companies • Japan Tax & Public Procurement Helpdesk • EPA Helpdesk • EU-Japan Centre for Industrial Cooperation Information desk 	
	ES-JP ekonominės partnerystės susitarimo (EPA) informacija ir pagalba <ul style="list-style-type: none"> • EPA HELPDESK • The EU-Japan EPA Helpdesk • EU-Japan Economic Partnership Agreement (EPA) • Special Focus: Economic Partnership Agreement 	
	Informacija apie verslo steigimą Japonijoje: sąlygos, teisinis reguliavimas, kaštai <ul style="list-style-type: none"> • Initial Cost Estimation: Model Case • How to Set Up Business in Japan • Report: How to open a representative office in Japan • All about Starting a Business in Japan Version 2018 • About Starting a Business in Japan • Report: Financing Sources for EU SMEs in Japan • Special Focus: Entry Strategy • Landing Pad in Japan for EU SMEs - STEP IN JAPAN 	
	JETRO pagalbos linija anglų kalba užsienio įmonėms, dirbančioms Japonijoje (veikia internetu ir telefonu)	JETRO COVID-19 Helpline
	JETRO duomenų bazėje galima nemokamai skelbti ir atnaujinti informaciją apie Lietuvoje vykstančius tarptautinius renginius, parodas, mugės. Kontaktas pasiteiravimui: j-messe@totec-net.com .	Online Trade Fair Database (J-messe)

<p>Ieškantiems partnerių JP rinkoje – platforma J-GoodTech, kurioje pagal raktinius žodžius galima ieškoti potencialių partnerių ir klientų, taip pat įvesti savo įmonės profilį, kad Jus galėtų surasti JP įmonės.</p>	<p>J-GoodTech</p>
<p>Ieškantiems partnerių JP rinkoje naudingas portalas Enterprise Europe Network. Paslaugos: partnerių paieška (prekybos, technologijų ir R&D); verslo apžvalgos; rinkos analizės; informacija ir patarimai dėl finansavimo šaltinių verslo plėtrai, mokslo tyrimams, ES standartų ir teisės, intelektinės nuosavybės teisių ir patentų.</p>	<p>Enterprise Europe Network JP companies looking for R&D partners</p>
<p>Japan External Trade Organization (JETRO) viešųjų pirkimų duomenų bazė, kurioje galima anglų kalba ieškoti viešųjų pirkimų konkursų informacijos.</p>	<p>Japanese Government Procurement Database</p>
<p>Užsiregistruokite ES-JP pramoninio bendradarbiavimo centro tinklalapyje ir gaukite naujienas apie JP Vyriausybės organizuojamus viešuosius pirkimus bei mokesčių politikos pakeitimus. Šiuose portaluose rasite visą pagrindinę informaciją, leisiančią Jums pasiruošti ir tinkamai dalyvauti viešųjų pirkimų konkursuose JP.</p>	<p>Japan Tax & Public Procurement Helpdesk // Japan Government Procurement Taxes & Accounting</p>
<p>Importo ir investicijų į Japoniją skatinimo organizacija MIPRO (Manufactured Imports and Investment Promotion Organization) teikia konsultacijas ir rengia seminarus į JP norinčioms importuoti įmonėms.</p>	<p>Manufactured Imports and Investment Promotion Organization</p>
<p>EU-Japan Centre for Industrial Cooperation rengia analizes apie ES verslo galimybes eksportuoti arba investuoti į JP. Analizės parengtos konkrečioms sektoriams.</p>	<p>MINERVA PAST REPORTS (2014~2020) Analytical Reports</p>
<p>ES planuoja paramą verslui, kuris kartu su JP įmonėmis planuoja bendradarbiauti trečiojoje šalyje. Jei turite tokių planų – susisiekite su ES-JP Pramoninio Bendradarbiavimo Centru.</p>	<p>Analysis of EU-Japan business cooperation in third countries</p>
<p>2. Investicijoms į Lietuvą pritraukti aktuali informacija</p>	
	<p>JBIC (Japan Bank for International Cooperation) siūlo įvairias investicines paskolas dideliems projektams su japonų partneriais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Investicinės paskolos (Overseas Investment Loans) – paskolos Japonijos įmonėms, investuojančioms į didelius infrastruktūros (ypač energetikos ar transporto) projektus ar gamybinius projektus užsienyje. Visgi, iniciatyva investuoti turi būti Japonijos įmonės, o ne JBIC. Tačiau JBIC yra pasiryžę tarpininkauti tokiuose projektuose. Potencialūs projektai – RailBaltica, sinchronizacijos projekto komponentai (baterijos ir kt.), Ignalinos AE demontavimas, vėjo ir saulės jėgainių parkai, Japonijos įmonių gamyklos Lietuvoje. 2. Nesusietos paskolos (Untied Loans) – paskolos, kurias gali gauti užsienio valstybių vyriausybės ar įmonės, jei tikslas atitinka Japonijos interesus (nebūtinai turi būti konkretus fizinis projektas) 3. Dalyvavimas įmonių kapitalo įsigijimuose (Equity participations) – parama Japonijos įmonėms įsigyjant įmonių akcijų 4. Finansavimas tinkamumo studijoms (feasibility study grant) – ne paskola, o tiesioginis finansavimas studijoms, kuriomis būtų įvertinamas didesnių investicinių projektų ir technologijų potencialas,

būtų ieškamos tinkamos technologijos. Paramos gavėjai – akademikai, konsultacinės įmonės, tyrimų centrai.

3. Žemės ūkio ir maisto sektoriui aktuali informacija

Spalio 27 d. Japonijos kanabidiolo asociacijos organizuotos parodos **CBD JAPAN EXPO 2023 parašėse vyko seminaras**, kurio metu LR žemės ūkio atašė Kristina Mineikienė pristatė Lietuvos kanapių rinkos galimybes ir perspektyvas. Asociacijos atstovai seminario metu taip pat pristatė 3 Lietuvos CBD produktų gamintojus (Biossyd, Sanobiotec Novus, Hikedo EU) ir renginio dalyviams pateikė geruosius partnerystės su Lietuva.

Spalio 28 d. VDU Žemės ūkio akademijos kartu su Lietuvos kanapių augintojų, perdirbėjų ir verslo inovatorių asociacija organizuotoje tarptautinėje konferencijoje "**Cannabis Hub.LT 2023**" LR žemės ūkio atašė Kristina Mineikienė skaitė nuotolinį pranešimą apie Japonijos kanapių rinką skirtą Lietuvos verslui. Pranešime apžvelgta Japonijoje keičiami teisės aktai reglamentuojantys kanapių produktų prekybą, Japonijos kanapių produktų verslo rinkos aplinką.

Lapkričio 14 d. Agromaisto forume 2023 vykusiame Vilniuje, Lietuvos maisto asociacijos kvietimu, LR žemės ūkio atašė Kristina Mineikienė skaitė nuotolinį pranešimą pristatydama Japonijos apsirūpinimo maistu iššūkius iš vidaus ir pasaulinės perspektyvos. Pranešime paliestos rizikos ir iššūkiai su kuriais susiduria Japonija apsirūpinimo maistu klausimu, taip pat akcentuota priklausymo nuo importo specifika, silpna JP maisto produkcijos bazė; pranešimo metu, tai pat paliesta pasaulinių maisto tiekimo tinklų stiprinimo klausimas peržiūrint politinius tikslus susijusius su apsirūpinimu maistu stiprinant tarptautinį bendradarbiavimą. Pranešimas pridedamas

Lapričio 28 d. - gruodžio 3 d. dienomis Tokijuje, svaitės renginių cikle „**Time for Lithuania**“ viešai eksponuojama ir pristatoma Lietuvos žemės ūkis ir maisto pramonė pabrėžiant tvarumą, natūralumą ir sumanią gamybą. Įrengtos medaus ir vandens instaliacijos, eksponuojama GI patvirtinimą turinti lietuviška Daujėnų naminė duona, BeeLoop medus, beržų sula, Birštono mineralinis vanduo. Lapkričio 30 d. diena skirta Maistui, kurios metu programa orientuota į verslo galimybes. Renginyje dalyvauja BeeLoop atstovas iš Lietuvos Aurimas Kadzevičius.

Gruodžio 6 d. kartu su Gifu prekybos rūmais, **Gifu mieste organizuotas Lietuvos ekonomikos pristatymas** skirtas prefektūros verslui, kuriame LR žemės ūkio atašė Kristina Mineikienė pristatė Lietuvos eksporto potencialią. Renginio metu dalyvavo apie 50 žmonių ir verslo, prekybos rūmų, universiteto, savivaldybės. Verslo pokalbių metu išreikštas interesas dėl medaus importo, žirnių baltymų, išreikštas susidomėjimas šaltyje džiovintais produktais. Bus tęsiamas bendradarbiavimas suvedant su Lietuvos gamintojais.

2024 m. kovo mėn. Žemės ūkio ministerija planuoja aukšto lygio misiją į Japoniją vadovaujamą Žemės ūkio ministro K. Navicko, kurios metu kovo 4 d. Tokijuje bus organizuojamas **Lietuvos-Japonijos maisto verslo forumas** kartu su B2B dalimi skirta verslui. **LitFOOD 2024 m. kovo 5-8 d. organizuoja nacionalinį standą didžiausioje tarptautinėje maisto ir gėrimų parodoje Azijoje – Foodex Japan 2024.**

2024 m. gegužės 22-24 d. Tokijuje vyks **kasmetinė maisto ingredientų paroda ifia/HFE JAPAN 2024**. Šioje parodoje numatomas atskiras paviljonas skirtas funkciniam maistui. Japonijoje produktai su funkciniais elementais "Foods with Function Claims" yra vienas iš maisto pramonės produktų ženklavimo būdų skirtų reklamuoti produktus ir jose esančias medžiagas. Jei Lietuvos įmonė domisi galimybe dalyvauti parodoje ifia/HFE JAPAN 2024, maloniai prašome susisiekti su organizatoriais arba LR žemės ūkio atašė Kristina.Mineikiene@urm.lt

	<p>EUfood2Japan – nauja platforma ekologiško maisto gamintojams, kurie nori eksportuoti į JP. Platforma jungia ES maisto gamintojus ir Japonijos importuotojus, pirkėjus ir partnerius. Nemokama registracija.</p>	<p>EUfood2Japan</p>
	<p>ES-JP pramoninio bendradarbiavimo centro parengtos JP mėsos, žuvininkystės, šaldyto maisto, pieno produktų, alkoholio, grūdų sektorių apžvalgos. Naujos maisto srities sub-sektorinės apžvalgos ekonominio ES-JP susitarimo (EPA) kontekste: geografinės nuorodos, vinas, alus, kiti alkoholiniai gėrimai, pieno produktai, funkcinis maistas, gaivieji gėrimai, konditerija.</p>	

	Report: Dairy In Japan; Factsheet: EPA & Dairy Products Alcohol; Soft Drinks; Factsheet: EPA & Wine; Factsheet: EPA and Spirits & Beer Products Special Focus: Food & Beverage Special Focus: Agroindustry Cereals; Confectionery Functional & Health Foods Factsheet: EPA & Geographical Indications	
	<p>Europos Komisijos internetinė platforma, skirta populiarinti ES valstybių-narių žemės ūkio (ŽŪ) ir maisto produktus ir skatinti jų eksportą į trečiąsias (ne ES) šalis. Užsiregistravę vartotojai šiame portale gali rasti: webinarus įvairiomis su ŽŪ ir maisto produktų eksporto plėtra susijusiomis temomis; dominančių trečiųjų šalių rinkų analizes; informaciją apie finansavimo galimybes eksporto plėtrai, dalyvavimui tarptautinėse parodose; pagalbą ieškant partnerių; ir t.t.</p>	CHAFFEA - Promotion of Agricultural Products Portal
	<p>Europos Komisijos finansuojama maisto populiarinimo programa Japonijoje „Perfect match“, skirta produktams, kurie jau importuoti į Japoniją ir galėtų būti naudojami įvairių receptų gamybai parodant, kad ES maistas puikiai dera su japoniška virtuve.</p>	https://europa.eu/food-match-japan/en/perfect-match

4. Turizmo sektoriui aktuali informacija

Ambasadros organizuotos **Lietuvos savaitės Tokijuje** metu suorganizuotas turizmo pristatymo renginys, pokalbis su spaudos ture Lietuvoje dalyvavusiais fotografu Yayoi Arimoto ir knygu autoriumi Toshiya Muraoka, dalyvavo apie 40 žiniasklaidos ir turizmo sektoriaus atstovų.

Spalio mėn. Japonijoje lankėsi 2,5 mln. turistų iš kitų valstybių, t.y. **100,8 proc. iki-pandeminio 2019 m. lygmens** (daugiausia turistų atvyko iš Pietų Korėjos ir Taivano) ir pirmą kartą įvažiuojamasis turizmas pasiekė iki-pandeminius skaičius po to, kai 2022 m. buvo vėl atvertos Japonijos sienos. **Kinijos turistų skaičius mažėjo**, greičiausiai dėl politinės įtampos tarp šalių ir dabar siekia tik 65 proc. iki-pandeminio lygmens. Nepaisant spalio mėn. atostogų, spalį turistų iš Kinijos skaičius buvo mažesnis nei rugsėjį. **Išvažiuojamojo turizmo skaičiai vis dar neatsigauna** – 2023 m. spalio mėn. iš Japonijos išvykusių turistų skaičius buvo **43,6 proc. mažesnis nei 2019 m. spalio mėn. turistų skaičius**.

5. Bendradarbiavimui MTEPI srityse aktuali informacija: mokslas (R&D), inovacijos, gyvybės mokslai, medicina

Gruodžio 14 d. ambasados pirmoji sekretorė A. Šaduikienė *Euraxess* organizuotoje „Europos tyrimų dienoje“ pristatė Lietuvos mokslo tyrimų ir inovacijų ekosistemą bei bendrus Lietuvos-Japonijos projektus.
Gruodžio 15 d. ambasadorius A. Zykas susitiko su JSPS (*Japan Society for the Promotion of Science*) Tarptautinės politikos planavimo departamento direktore Akie HOSHINO ir jos komanda bei aptarė LMT ir JSPS bendradarbiavimą ir galimus bendrus projektus 2024 m.

	<p>“Vienas langelis” mokslininkams, tyrėjams ir inovatoriams, norintiems bendradarbiauti su JP – EURAXESS Japan. Užsiregistravę galėsite: ieškoti/skelbti apie darbo vietas; ieškoti finansavimo, “hosting”; užsiregistruoti itin plačiame EURAXESS mokslininkų tinkle, kur galėsite ieškoti partnerių, skelbti apie savo interesus, projektus ir pan.; klausiti ir sulaukti informacijos apie įvairias bendradarbiavimo galimybes mokslo, technologijų ir inovacijų srityse ir galimus partnerius JP.</p>	EURAXESS Japan
	<p>JSPS biuro Stokholme informacija regiono mokslininkams apie finansavimo programas. Informacija apie JSPS-LMT Lietuvos-Japonijos bendrų mokslinių tyrimų finansavimo programą.</p>	https://www.jsps-sto.com/fellowships/

		https://www.lmt.lt/en/research-funding/international-collaborations/lithuania-japan/3624
	ES-JP pramoninio bendradarbiavimo centro portalas EU-Japan Technology Transfer Desk – platforma įmonėms, norinčioms surasti savo veiklai reikalingas technologijas Japonijoje bei universitetams ir tyrimų centrums, siekiantiems savo technologijas pristatyti JP rinkai.	EU-Japan Technology Transfer Desk
6. Startuoliai, rizikos kapitalas, fintech, ICT, inžinerija, robotika, nano-tech, fotonika		
Finansinių paslaugų agentūra, vykdydama premjero Kishidos „Naujojo kapitalizmo planą“, mažins apribojimus bankams investuoti į startuolius . Iki šiol tik 3,5% 2022 m. startuolių pritraukto rizikos kapitalo sudarė finansinių institucijų lėšos, o investicijų į akcijas iš rizikos kapitalo suma Japonijoje siekia tik 1 proc. JAV (tai susiję ir su didžiųjų korporacijų ligšioliniu atsargumu startuolių atžvilgiu). Įsigaliojus įstatymų pakeitimams, nuo 2024 m. birželio mėn. nebeliktų apribojimo startuoliams pritraukti bankų kapitalą, jei jie rinkoje veikia jau ilgiau nei 10 metų (kas itin aktualu startuoliams, dirbantiems su ilgalaikiais, pvz., vaistų vystymo ar sudėtingos komercializacijos, projektais).		
2023	JBIC rizikos kapitalo fondas „ NordicNinja “ paskelbė apie fondo antrą etapą , skirtą investuoti į Šiaurės Europos, įskaitant ir Lietuvos, startuolius. Antrame etape investicijoms bus pritraukta 200 mln. EUR iš JP įmonių ir bankų. Fondas veikia Helsinkyje ir investuoja į NB8 šalių startuolius (yra investavęs į LT įmones Ziticity ir DappRadar).	https://nordicninja.com/pressrelease-fund2-english/
	JP finansinių paslaugų agentūra atidarė naują specialų biurą, kuris padės užsienio finansų įmonėms pradėti verslą Japonijoje . Bus teikiamos konsultacijos, veiklos priežiūra, o visa komunikacija bus prieinama anglų kalba. Be to, siekiant pritraukti daugiau užsienio įmonių, planuojamos pajamų ir paveldėjimo mokesčių lengvatos.	The Financial Market Entry Office
7. Energetika, transportas, kibernetinis saugumas, aplinka ir klimato kaita, žaliosios technologijos, statybos		
<p>Japonijos premjeras F. Kishida COP28 pranešė apie Japonijos dekarbonizacijos pastangas ir siekį „pirmauti Azijoje“ įgyvendinant klimato tikslus – Japonija įsipareigojo nebestatyti naujų anglimi kūrenamų šiluminių elektrinių bei ragino kitas šalis remti dekarbonizaciją besivystančiose šalyse. Tačiau, nors tikėtasi, jog dalyvavimas COP28 padės vyriausybei gerinti pastaruosiu metu itin žemus reitingus, premjero dalyvavimas COP28 buvo užgožtas vidaus politikos skandalo valdančiojoje LDP partijoje dėl pradėtų tyrimų dėl nužudyto buvusio premjero Sh. Abe frakcijos galimai slėptų partijos reikmėms surinktų lėšų. Japonija ketina išlaikyti tam tikrą anglimi kūrenamų šiluminių elektrinių skaičių, siekdama sumažinti išmetamo anglies dioksido kiekį technologijos, kurios metu amoniakas maišomas su anglimi, pagalba, tačiau klimato ekspertai perspėja, kad technologijos veiksmingumas nėra įrodytas. Apie tikslus „pirmauti Azijoje siekiant pilnos dekarbonizacijos“ F. Kishida paskelbė ir gruodžio 18 d. Tokijuje surengtame pirmajame Asia Zero Emission Community (AZEC) viršūnių susitikime, surengtame šalia 50-ųjų ASEAN-Japonijos draugystės ir bendradarbiavimo metinių viršūnių susitikimo, pristatydamas planus sukurti „dekarbonizacijos rinką“ bei šiuo tikslu pritraukti į Aziją investicijas iš viso pasaulio.</p> <p>Apsilankymas Dubajuje premjerui buvo svarbus ir dėl dėmesio regionui. Japonijai itin svarbi padėtis Vidurio Rytuose, kadangi iš regiono importuoja daugiau nei 90 proc. žalios naftos. F. Kishida vizito metu susitiko su Izraelio prezidentu I. Herzogu ir Kataro Šeichu Tamim bin Hamad Al Thani, premjeras ragino gerinti situaciją bei užtikrinti humanitarinės pagalbos teikimą. Japonijos užsienio reikalų ministerija pabrėžia, kad „belieka“ sutelkti pastangas, teikiant humanitarinę pagalbą – lapkričio 4 d. paskelbta apie papildomą 65 mln. USD humanitarinės pagalbos paketą Palestinei.</p>		

8. Bendra ekonominė informacija

Pirminiais vertinimais, **Japonijos BVP** liepos-rugsėjo mėn. **traukėsi -2,1 proc.**, kur kas daugiau nei prognozuoti -0,4 proc. Vartojimas vis dar lieka nedidelis, besitęsiant didesnės infliacijos laikotarpiui, mažėjant realiems atlyginimams ir pensijinio amžiaus žmonių, sudarančių apie 40 proc. vartotojų, perkamajai galiai. **Jena pakilo iki 147 jenu už USD**, t. y. aukščiausio lygmens per 11 savaitių. Tai susiję pirmiausia su JAV politikų pareiškimais dėl griežtos ekonominės politikos pabaigos (jenos kursas yra itin priklausomas nuo Japonijos ir JAV valstybės obligacijų santykio bei palūkanų normų, tad mažėjant JAV palūkanų normai, jenos kursas kyla). Tuo tarpu **jenos/euro kursas išlieka stabilus** ir siekia apie **162 jenas už eurą**.

Prognozuojama, kad **Japonijos BVP 2023 fiskaliniiais metais** (iki balandžio 1 d.) **augo 1,8 proc.**, tačiau 2024 m. ir 2025 m. – tik apie 0,9 proc.

2023 m. sausio-birželio mėn. **Japonijos einamosios sąskaitos perviršis siekė 12,71 trilijonus jenu**, tris kartus daugiau nei 2022 m. Augimas fiksuotas dėl **mažesnio prekybos deficito** (spalio mėn. siekė -662,6 mlrd. jenu, t. y. kur kas mažiau nei -2,2 trljn. Jenu 2022 m.), atsigauant automobilių pramonės eksportui, ir augančių pajamų iš grąžos iš užsienio investicijų dėl silpnos jenos (Japonijos vyriausybė ir Centrinis bankas (BOJ) kritikuojami, jog silpnos jenos politika pasitarnavo didžiosioms korporacijoms, kurių pelnas reikšmingai išaugo ir pakenkė vidaus vartotojams dėl reikšmingai sumažėjusios perkamosios galios bei neigiamų realiųjų atlyginimų).

Spalio mėn. **Grynasis Vartotojų Kainų indeksas** (CPI – visos prekės, išskyrus šviežių maistą) **kilo 2,9 proc.**, lyginant su 2022 m. spalio mėn., daugiausia dėl sumažėjusių valstybės subsidijų energijos kainoms bei stabiliai augančių perdirbto maisto kainų. Tuo tarpu BOJ priimant sprendimus naudojamas CPI (išskyrus šviežių maistą ir energiją) augo 4 proc.

Nikkei 225 lapkričio pab. fiksuotas su 8,5 proc. augimu ir trumpai pasiekė 33 metų aukščiausią lygį, augimas vėlgi pirmiausia siejamas su JAV sprendimu laisvinti iki šiol griežtą ekonominę politiką.

Japonijos bankas (BOJ) gruodžio 19 d. ramino spekuliacijas dėl finansų politikos normalizavimo, kol kas **palikdamas itin žemas palūkanų normas**, siekiant užtikrinti atlyginimų augimą ir stabilią infliaciją. Ekspertai ir rinkta laukia sprendimo dėl **palūkanų normos didinimo**, prognozuojama, kad **vėliausiai kitų metų balandį**, tačiau manoma, kad Japonijos „normalizacijos politika“ bus pakankamai švelni, atsižvelgiant į kitus vidaus iššūkius: didžiulės Japonijos skolos aptarnavimo kainą bei visuomenės nuotaikas – apie 70 proc. gyvenamojo būsto paskolų nėra fiksuotos.

Naujasis Japonijos ambasadorius Kinijoje žadėjo „**atkaklias**“ derybas su Kinija dėl **dvišalio nesutarimo Kinijai uždraudus jūros gėrybių importą** iš Japonijos po to, kai iš Fukushima atominės elektrinės pradėtas išleisti apdorotas radioaktyvus vanduo (TATENA tvirtina, jog radioaktyvių medžiagų kiekis išleidžiamame vandenyje kur kas mažesnis nei leistina norma). Ambasadorius pabrėžė, kad šalys privalo rasti „mokslo pagrįstą sprendimą“ bei jog Tokijas siekia ekspertų konsultacijų artimiausiu metu.

Rusija lapkričio 28 d. Tarptautiniame parodų biure Paryžiuje vykusiame susitikime **oficialiai pareiškė nedalyvausianti 2025 m. Osakos Expo „dėl komunikacijos trūkumo su priimančiąja šalimi“**. Lapkričio 24 d. naujoji (nuo rugsėjo 13 d.) Japonijos valstybės ministrė Hanako Jimi, atsakinga už 2025 m. Osakos Expo, teigė, kad Rusijos dalyvavimas parodoje nebus laukiamas, „jei dabartinė situacija [invazija Ukrainoje] nepasikeis“. Panašią nuomonę buvo išsakęs ir ankstesnis už Osakos Expo atsakingas valstybės ministras Naoki Okada.

Nedarbo lygis spalio mėn. sumažėjo iki 2,5 proc.

Tarptautinė prekyba

Spalio mėn. mėn. **prekybos deficitas siekė 662,6 mlrd. jenu**. **Eksportas**, palyginus su praėjusių metų spalio, **augo 1,6 proc. iki 9,15 trln. jenu**, motorinių priemonių eksportui išaugus 25,7 proc. **Importas mažėjo 12,5 proc., iki 9,8 trln. jenu**, mažėjimas fiksuojamas jau septintą mėn. iš eilės. Eksportas į JAV augo 8,4 proc. ES – 8,9 proc., **eksportas į Kiniją mažėjo 6,2 proc.**, vienuoliktą mėnesį iš eilės.

Gruodžio 18-20 d. Tokijuje surengtas 50-ųjų Japonijos-ASEAN draugystės ir bendradarbiavimo viršūnių susitikimas, kurio pagrindiniai tikslai – stiprinti saugumo, taip pat ir ekonominio, bendradarbiavimą. Japonijai Pietryčių Azijos regionas strategiškai svarbus dėl artumo su Pietų Kinijos jūra, iki šiol ryšiai

daugiausia rėmėsi vystomojo bendradarbiavimo pagalba, ypač atsižvelgiant į II pasaulinio karo patirtis, tačiau iš abiejų pusių siunčiami aiškūs **signalai dėl „lygiaverčio bendradarbiavimo“, paremto „bendra kūryba“**. Kadangi 10 ASEAN valstybių itin skirtingos, o Kinijos įtaka regione itin didelė, Tokijas siekia kiekvienai pritaikyti bendradarbiavimo programas pagal atskirus poreikius, tad nors bendras pareiškimas nebuvo detalus, dvišaliai susitarimai tarp Japonijos ir ASEAN šalių buvo kur kas konkretesni. ASEAN regione gyvena apie 680 mln. gyventojų, dauguma jų jauni, **prognozuojama, kad regiono BVP 2030 m. viršys Japonijos**. F. Kishida **įsipareigojo per artimiausius 5 metus investuoti į regioną daugiau nei 35 mlrd. USD** (valstybės ir privačių lėšų).

Rengėjai LR ambasadoje Japonijoje:

Aistė Šaduikienė, pirmoji sekretorė, aiste.saduikiene@urm.lt

Aleksandras Laurinavičius, komercijos atašė, aleksandras.laurinavicius@urm.lt

Kristina Mineikienė, žemės ūkio atašė, kristina.mineikiene@urm.lt